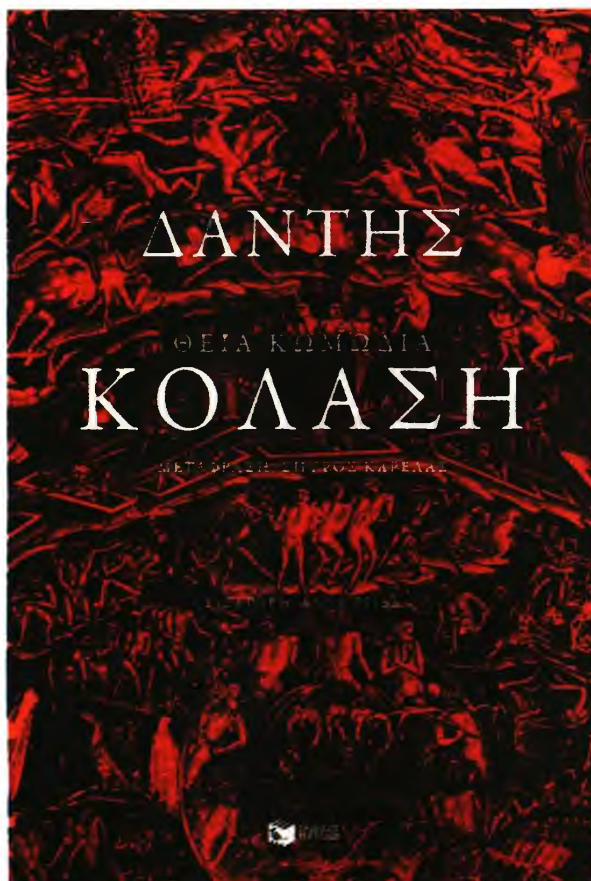

«Θεία Κωμωδία. Κόλαση»

του Δάντη, από τις εκδόσεις Πατάκη. Μετάφραση: Σπύρος Καρέλας

επηρεάσει αμέτρητους ποιητές και εικαστικούς σε όλο τον πλανήτη: από τον Ελιοτ έως τον Πάουντ και τον Σολωμό μέχρι τον Μπόρχες, αλλά και τον Χένρι Μίλερ μέχρι και τον Νταλί. Η Κόλαση ξεκινάει με τον Δάντη να έχει χαθεί σε ένα σκοτεινό δάσος και να πρέπει να ανέβει σε ένα βουνό. Συνοδοιπόρος του σε αυτή την ανηφορική διαδρομή είναι ο Βιργίλιος, ο οποίος του δηλώνει ότι θα τον οδηγήσει στα τρία βασίλεια του επέκεινα.

Το ταξίδι τους κρατάει μία εβδομάδα, ενώ η Κόλαση περιγράφεται ως ένας αναποδογυρισμένος κώνος, που αποτελείται από εννέα κύκλους. Κάθε κύκλος αντιστοιχεί σε συγκεκριμένες αμαρτίες, που όσο κατηφορίζει κανείς γίνονται ολοένα πιο σοβαρές. Κατά τον Δάντη, μάλιστα, οι αμαρτίες χωρίζονται σε πράξεις ακράτειας (υπερβολής), όπως είναι η φιληδονία ή η φιλαργυρία, και σε πράξεις κακίας ή βιαιότητας, όπου η ψυχή έχει απομακρυνθεί από το καλό και το αγαθό. Εδώ, θα

Ενα έργο που εξυψώνει αισθητικά και διανοητικά όποιον έρχεται σε επαφή μαζί του. Ένα κείμενο για τα σκοτάδια της ανθρώπινης φύσης, ένα ποίημα για τις τιμωρημένες ψυχές, τις καταδικασμένες στον αιώνιο πόνο. Το πρώτο μέρος της «Θείας Κωμωδίας» του Δάντη, η «Κόλαση», κυκλοφόρησε πριν από λίγο καιρό σε μια νέα, πιστή, έμμετρη και κατατοπιστική εισαγωγή και σχολιασμό, από τις εκδόσεις Πατάκη, σε ένα βιβλίο που αξίζει την προσοχή μας. Ο Σπύρος Καρέλας, σε έναν μεταφραστικό άθλο, μας παραδίδει ένα μνημειακό έργο, κρατώντας την τριπλή ομοιοκαταληξία του πρωτότυπου και οδηγώντας μας στα άδυτα ενός κειμένου που φέρει την υπογραφή ενός από τους μεγαλύτερους ποιητές όλων των εποχών. Μόνο τυχαίο δεν είναι, άλλωστε, πως η «Θεία Κωμωδία» του, η οποία είναι χωρισμένη σε τρία μέρη (Κόλαση, Καθαρτήριο, Παράδεισος), αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα έργα της παγκόσμιας λογοτεχνίας, με τον Δάντη να έχει

διαπιστώσει κανείς και τις επιρροές της αριστοτελικής φιλοσοφίας στο δαντικό έργο, μια και η αρετή ήταν η μεσότητα στα δύο άκρα, ανάμεσα στην υπερβολή και την έλλειψη. Όσο οι δυο τους προχωρούν και αφού διασχίσουν τον ποταμό Αχέροντα, φτάνουν στους εννέα κύκλους αμαρτιών, με τον Εωσφόρο να βρίσκεται στο βαθύτερο σημείο, στο κέντρο της Γης, υποβάλλοντας σε αιώνια μαρτύρια τους προδότες του Ιούλιου Καίσαρα, τον Βρούτο και τον Κάσιο, αλλά και τον προδότη του Ιησού, τον Ιούδα. Το επικό αυτό αλληγορικό κείμενο, στο οποίο κατάφερε ο ποιητής να συγκεράσει θρησκευτικές ιδέες με φιλοσοφικές θεωρίες και φυσικά μυθολογικές αντιλήψεις, θεωρείται ως το «magnum opus» ενός δημιουργού, ένα έργο με το οποίο πραγματοποιήθηκε το πέρασμα από τον μεσαιωνικό κόσμο στη λαμπρή εποχή της Αναγέννησης.

Ο Δάντης ήταν, άλλωστε, ένας άνθρωπος πολλών ενδιαφερόντων και γνώσεων, ένας homo universalis, που μας άφησε ένα κείμενο που ξεπερνάει εποχές, που δύσκολα θα ξεχαστεί και ακόμη πιο δύσκολα θα ξεπεραστεί.